

BRANDWEERKAZERNE HARLINGEN

GEHEEL DEMONTABEL GEBOUWD

In Harlingen was een nieuwe kazerne op een andere locatie nodig. Met name op het gebied van opkomsttijd was er voor de brandweerlieden veel te winnen. De centrale ligging van de nieuwe kazerne moet deze tijd aanzienlijk verbeteren. Tijd die bepalend kan zijn als het gaat om redden van levens. In april werd het nieuwe, grotendeels circulaire gebouw opgeleverd.

Een grote oude scheepsmast fungeert als vlaggenmast voor de nieuwe brandweerkazerne. Op de kop getikt door de spuitgasten van Harlingen, als eerbetoon aan het maritieme karakter van de stad. Het hergebruik van de scheepsmast staat in verbinding met het hele gebouw aan de Almenumerweg. De kazerne is grotendeels circulair gebouwd. Er is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van hergebruikte materialen. Door de manier van bouwen zijn alle materialen die gebruikt zijn, in een later stadium ook weer te hergebruiken. Deze materialen zijn opgenomen in het materialenpaspoort van Madaster, zodat wanneer de kazerne

afgebroken zou moeten worden, precies bekend is wat men in huis heeft en welke eigenschappen deze materialen hebben.

Blauwdruk op maat

Dankzij de blauwdruk, die door JOUS architecten eerder in opdracht van de Veiligheidsregio Fryslân is gemaakt voor het ontwerp van alle nieuwe brandweerkazernes in Friesland, wisten alle partijen van tevoren goed waar ze aan toe waren. De kazerne van Harlingen is de tweede kazerne die aan de hand van deze blauwdruk is gebouwd, Surhuisterveen (zie Bouwen in het Noorden N91) was de eerste.

'Niet bij iedere kazerne opnieuw het wiel uitvinden'

- Harm Tigchelaar

'De blauwdruk is ontworpen om niet bij iedere kazerne opnieuw het wiel uit te hoeven vinden', vertelt Harm Tigchelaar van JOUS. 'Toch zijn er verschillen tussen de kazerne in Harlingen en die in Surhuisterveen. De kazerne in Surhuisterveen is een kleine kazerne, met twee stallingsplekken. In Harlingen is sprake van een middelgrote kazerne, met vijf stallingsplekken en daarnaast ook nog plek voor de voertuigen van het Oppervlakte Reddingsteam (OVRT).' Daarnaast is er een verschil in de gebouwen ten opzichte van het kavel. 'De blauwdruk is zo ontworpen, dat de stallingsruimte verschoven kan worden ten opzichte van de ondersteunende ruimten, waarbij de functionaliteit gewaarborgd blijft. In Surhuisterveen zitten alle ruimtes naast elkaar, in Harlingen zijn de ondersteunende ruimtes meer naar achteren gepositioneerd. Maar voor de rest zijn de gebouwen gelijk qua uitstraling. Ook hier is weer gebruik gemaakt van Burned Wood, wat het pand een hele passende uitstraling geeft', aldus Tigchelaar.

Kijken in mogelijkheden

Bouwbedrijf Jelle Bruinsma werd ingeschakeld voor de bouw van het nieuwe pand. Voor hen was de manier van bouwen - circulair - nog vrij nieuw. 'Natuurlijk houden ook wij ons bezig met duurzaamheid, maar geheel circulair bouwen is daar nog wel een schepje bovenop. De uitdaging voor ons zat dan ook met name in het vinden van geschikte materialen en in het continu blijven kijken naar mogelijkheden, in plaats van onmogelijkheden. Toch is 100% circulair niet van toepassing op dit gebouw.

We hebben geen geschikte tweedehands balken voor de verdieping kunnen vinden, en daardoor moesten er dus toch nieuwe worden aangeschaft. Tussen willen en kunnen zit nog wel een verschil', aldus Jelmer Bruinsma.

Demontabel bouwen

Het hele gebouw is geschroefd is in plaats van gelijmd. Bruinsma: 'Zo kunnen bijvoorbeeld alle scheidingswanden uit elkaar gehaald worden en elders opnieuw opgebouwd worden. Ook is de verdiepingsvloer niet van beton, maar van hout. Dit is allemaal gedaan vanuit het circulaire principe.' Een leuk detail in het gebouw is de stalen trap, die gebouwd is door een van de vrijwillige brandweerlieden uit Harlingen, die in het dagelijks leven staalbouwer is.

Tussen willen en kunnen zit nog wel een verschil"

- Jelmer Bruinsma

Praatpaal

De kazerne is all electric uitgevoerd door Mensonides Installaties. 'Dat is bij nieuwbouw tegenwoordig al de standaard', vertelt Niels Mensonides. 'Wat deze klus leuk maakte was dat we veel hergebruikte materialen hebben toegepast. Zo komen de armaturen bijvoorbeeld uit een oude sporthal. En we hebben armaturen omgebouwd naar LED. Ook de spoelbak en de tegels voor de zonnepanelen zijn hergebruikt. Voor de deur staat bovendien een laadpaal voor elektrische auto's die gemaakt is van een oude praatpaal van de ANWB.'

'Veel hergebruikt materiaal toegepast'

- Niels Mensonides

Simpel maar doeltreffend

Om energie te besparen is er veel met bewegingsmelders gewerkt. Mensonides: 'De ventilatie wordt gereguleerd op basis van CO2 en de temperatuur op basis van aanwezigheid. Zo wordt er nooit een ruimte verwarmd waar niemand aanwezig is. Het zijn allemaal redelijk simpele maar wel heel doeltreffende maatregelen om het energiegebruik te beperken.'

Het laatste deel van de bouw vond plaats tijdens de beginfase van de coronacrisis. Tigchelaar: 'Dat was voor alle partijen echt niet makkelijk, maar desondanks is er maar een kleine vertraging op de oplevering gekomen. Dat verdient absoluut complimenten voor het bouwteam.' Mensonides benadrukt het belang van een samenwerking tussen lokale partijen. 'Doordat er gebruik is gemaakt van zoveel mogelijk lokale partijen kent men elkaar allemaal goed, wat de sfeer en het werken op de bouw ten goede komt.' Daar is Bruinsma het mee eens. 'Je weet wat je aan elkaar hebt op de bouwplaats. Dat is heel wat waard.'

BRANDWEERKAZERNE, HARLINGEN

Opdrachtgever : Veiligheidsregio Fryslân

BOUWTEAMLEDEN

Architect : JOUS architecten

Constructeur : Goudstikker | De Vries

Aannemer : Bouwbedrijf Jelle Bruinsma

Installateur : Mensonides Installatie

ONDERAANNEMERS EN LEVERANCIERS

Staalconstructie : Visser Konstruktie Veenwouden

Kraanverhuur : Kraanverhuur & Transport Friesland

Landmeetkundig bureau : BDM Brandsma Digitaal Meten

Hang- en sluitwerk en toegangscontrole Salto : Raadsma

Afvalinzameling : Visser Afvalinzameling, Transport en Recycling